

Βρυξέλλες, 5 Μαΐου 2026
(OR. en)

8313/26

Διοργανικός φάκελος:
2025/0550(COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818

— Μερική γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 16 Ιουλίου 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034, συμπεριλαμβανομένης πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU».

2. Το πρόγραμμα «AgoraEU» έχει ως στόχο να ενισχύσει τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, ώστε να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών δημοκρατιών. Βασίζεται στα επιτεύγματα του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» και του προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) της τρέχουσας περιόδου χρηματοδότησης.
3. Η πρόταση διαρθρώνεται σε τρία κύρια σκέλη, καθένα από τα οποία αφορά διαφορετικό στόχο:
 - το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός» θα συμβάλλει στη διασυνοριακή πολιτιστική δημιουργία και συνεργασία·
 - το σκέλος «MEDIA+» θα ενισχύει την πολυμορφία και την ανταγωνιστικότητα του οπτικοακουστικού κλάδου και του κλάδου των βιντεοπαιχνιδιών· θα στηρίζει ακόμη την ελεύθερη και ανεξάρτητη δημοσιογραφία και τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης·
 - το σκέλος «CERV+» θα προωθεί τα θεμελιώδη δικαιώματα και την ισότητα· θα αποτρέπει τις διακρίσεις, θα ενισχύει τη δημοκρατική συμμετοχή και θα προασπίζει το κράτος δικαίου.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΛΛΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

4. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η πρόταση εξετάζεται από κοινού από την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας (CULT) και την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE). Εισηγήτριες είναι η Emma Rafowicz (S&D) για την CULT και η Alice Kuhnke (Verts/ALE) για την LIBE.
5. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 4 Δεκεμβρίου 2025¹.
6. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναμένεται να γνωμοδοτήσει στις 4-5 Μαΐου 2026.

¹ 16709/25

III. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΑ

7. Στο Συμβούλιο, την εξέταση της πρότασης διενήργησε η Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων (CAC), σε στενή συνεργασία με τα μέλη της Ομάδας «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» και της Ομάδας «Θεμελιώδη δικαιώματα, δικαιώματα του πολίτη και ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων».
8. Η εξέταση της πρότασης ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2025 και πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της δανικής και της κυπριακής Προεδρίας, σε δώδεκα συνεδριάσεις της CAC. Η δανική Προεδρία υπέβαλε έκθεση προόδου² στο Συμβούλιο «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» στις 28 Νοεμβρίου.
9. Η κυπριακή Προεδρία εκπόνησε πέντε συμβιβαστικά κείμενα, τα οποία εξετάστηκαν στην CAC στις 19-21 Ιανουαρίου, στις 16 Φεβρουαρίου, στις 11 Μαρτίου, στις 27 και 31 Μαρτίου και στις 17 Απριλίου 2026, με τον τελικό συμβιβασμό να επιτυγχάνεται στην CAC στις 17 Απριλίου. Για να διευκολυνθούν οι διαπραγματεύσεις, η Προεδρία συνέταξε επίσης επεξηγηματικό σημείωμα σχετικά με τον νεοεισαχθέντα ορισμό για τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας.
10. Στις 29 Απριλίου 2026 η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων εξέτασε το συμβιβαστικό κείμενο ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Όλες οι αντιπροσωπίες μπόρεσαν να υποστηρίξουν το κείμενο, με εξαίρεση μία αντιπροσωπία η οποία διατηρεί γενική επιφύλαξη εξέτασης.

² 15187/25

IV. ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

11. Η Προεδρία θεωρεί ότι το κείμενο του παραρτήματος³ αποτελεί έναν απόλυτα ισορροπημένο συμβιβασμό που αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές θέσεις των κρατών μελών.
12. Καθώς ο προτεινόμενος κανονισμός ανήκει στη δέσμη προτάσεων που συνδέονται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), όλες οι διατάξεις του κειμένου που έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις ή αντιστοιχούν στα στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο των οριζόντιων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ έχουν τεθεί σε αγκύλες και, ως εκ τούτου, εξαιρούνται από τη μερική γενική προσέγγιση, εν αναμονή περαιτέρω προόδου επί του ΠΔΠ. Οι εν λόγω διατάξεις οι οποίες εμφανίζονται εντός αγκυλών στο κείμενο, αφορούν την αιτιολογική σκέψη 4 (χρηματοδοτικό κονδύλιο), την αιτιολογική σκέψη 30 (εφαρμογή σύμφωνα με το μέσο InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας), την αιτιολογική σκέψη 31 (δημοσιονομική εγγύηση ή χρηματοδοτικό μέσο), την αιτιολογική σκέψη 35 (υλοποίηση σύμφωνα με τον κανονισμό για τις επιδόσεις), την αιτιολογική σκέψη 40 (χρονική περίοδος), το άρθρο 1 (χρονική περίοδος), το άρθρο 11 (προϋπολογισμός) και το άρθρο 15 (δημοσιονομική εγγύηση ή χρηματοδοτικό μέσο). Η δυνατότητα ενδεικτικής κατανομής των πόρων ανά σκέλος του προγράμματος συζητήθηκε στην Ad hoc Ομάδα για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (AHWP MFF) στις 24 Μαρτίου 2026.
13. Διατηρήθηκε η δομή του κανονισμού όπως είχε στην πρόταση της Επιτροπής, δηλαδή επτά κεφάλαια και τρία κύρια «σκέλη» («Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός», MEDIA+ και CERV+).

³ Οι αλλαγές σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής επισημαίνονται με **έντονα υπογραμμισμένα στοιχεία** για τις προσθήκες και με [...] για τις διαγραφές.

14. **Τα βασικά ζητήματα** που καλύπτει η συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας είναι τα ακόλουθα:

α) Γενικές διατάξεις

Προστέθηκε νέος ορισμός για τους «τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας» στο άρθρο 2 («Ορισμοί»), εμπνευσμένος από τον αντίστοιχο ορισμό του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» 2021-2027. Ο εν λόγω ορισμός επεξηγεί τις κύριες ιδιότητες των τομέων και παρέχει μη εξαντλητικό κατάλογο των σχετικών τομέων. Έγιναν αρκετές τροποποιήσεις σε ολόκληρο το κείμενο για να ευθυγραμμιστούν οι διατυπώσεις με τον ορισμό αυτό.

Προστέθηκαν οι νέες αιτιολογικές σκέψεις 6α και 6β για να εξηγηθεί η λογική πίσω από τον ορισμό και τη διάκριση μεταξύ των σκελών «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός» και MEDIA+.

Στο άρθρο 3 («Στόχοι του προγράμματος»), προστέθηκε στην εισαγωγική περιγραφή του σκέλους CERV+ αναφορά στη σημασία της προστασίας και της προώθησης των αξιών της Ένωσης.

β) Σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός»

Όσον αφορά το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός», η νέα αιτιολογική σκέψη 8α ορίζει ότι οι τομεακές προσεγγίσεις θα πρέπει να συμπληρώνουν τις δράσεις που αφορούν όλους τους καλυπτόμενους τομείς, προβλέποντας πιο στοχευμένες δράσεις.

γ) Σκέλος MEDIA+

Όσον αφορά το σκέλος MEDIA+, κατόπιν αιτημάτων πολλών αντιπροσωπιών και εντατικών διαπραγματεύσεων, προστέθηκε παράγραφος σχετικά με την έννοια των «ισότιμων όρων ανταγωνισμού» στο άρθρο 5 («Οπτικοακουστικός τομέας»), στην οποία χρησιμοποιείται σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση με εκείνη του υφιστάμενου προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη». Αντίστοιχη αναφορά προστέθηκε στην αιτιολογική σκέψη 12.

Στο άρθρο 5 προστέθηκε επίσης αναφορά στις ανεξάρτητες παραγωγές και συμπαραγωγές, με αντίστοιχη διατύπωση στην αιτιολογική σκέψη 12.

Για τον ειδικό στόχο «Ειδήσεις», προστέθηκε η αιτιολογική σκέψη 13α ώστε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανεξαρτησία και τη βιωσιμότητα των μέσων ενημέρωσης, με αναφορά στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1083 (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης).

δ) Σκέλος CERV+

Όσον αφορά το σκέλος CERV+, στο άρθρο 8 («Πρόγραμμα “Δάφνη”»), αφού το ζήτησαν πολλές αντιπροσωπίες, προστέθηκε αναφορά στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Παρόμοια αναφορά προστέθηκε στην αιτιολογική σκέψη 18.

Αντικείμενο εντατικών συζητήσεων αποτέλεσε η αιτιολογική σκέψη 15, η οποία βασίζεται στις απορρέουσες από τις Συνθήκες αρχές της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Αν και ορισμένες αντιπροσωπίες προτιμούν να διατηρηθεί στο κείμενο λεπτομερής κατάλογος των μορφών διακρίσεων, σε συμφωνία με την πρόταση της Επιτροπής, άλλες επιθυμούν να χρησιμοποιηθεί γενικότερη διατύπωση, με παράλληλη επισήμανση ορισμένων συγκεκριμένων μορφών διακρίσεων από τον αρχικό κατάλογο της πρότασης. Ο συμβιβασμός στο κείμενο του παραρτήματος επιτεύχθηκε μετά από μακροσκελείς διαπραγματεύσεις.

Προστέθηκαν οι νέες αιτιολογικές σκέψεις 16α και 16β για να τονιστεί η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού (16α) και των ατόμων με αναπηρία (16β).

ε) Διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες

Στο άρθρο 10 («Διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες») προστέθηκε νέα παράγραφος που αναφέρεται στα «Γραφεία AgoraEU» και περιγράφει τις κύριες αρμοδιότητές τους. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα γραφεία και την προβλεπόμενη λειτουργία τους παρέχονται στην αιτιολογική σκέψη 36.

στ) Διακυβέρνηση

Με βάση το συμβιβαστικό κείμενο που πρότεινε η δανική Προεδρία στην έκθεση προόδου της τον Νοέμβριο του 2025, προστέθηκε στο κείμενο ένα νέο άρθρο 17α —με την αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη 38α— το οποίο θεσπίζει διαδικασία επιτροπής. Στο άρθρο 17 διευκρινίστηκε ότι τα προγράμματα εργασίας εγκρίνονται από την Επιτροπή μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης.

ζ) Άλλα θέματα

Δεδομένου ότι η πρόταση δεν περιλάμβανε παράρτημα με λεπτομερέστερη περιγραφή των δράσεων του προγράμματος, προστέθηκαν σε ολόκληρο το κείμενο αναφορές σε συγκεκριμένες δράσεις τις οποίες οι αντιπροσωπίες έκριναν αναγκαίο να επισημάνουν.

Προστέθηκαν επίσης νέες αιτιολογικές σκέψεις ως απάντηση στο αίτημα αντιπροσωπιών να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα εξής θέματα: ιδιαιτερότητες των εξόχως απόκεντρων περιοχών (αιτιολογική σκέψη 27α)· φιλική προς τον χρήστη διαδικασία αίτησης και υποβολής εκθέσεων και δυνατότητα επαναχορήγησης (αιτιολογική σκέψη 27β)· αντίκτυπος, ποιότητα και συνάφεια ως βασικά κριτήρια αξιολόγησης των έργων (αιτιολογική σκέψη 27γ)· σεβασμός των αξιών της Ένωσης που σχετίζονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού (αιτιολογική σκέψη 33α)· διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (αιτιολογική σκέψη 35α) και η χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (αιτιολογική σκέψη 35β).

Για τις τυποποιημένες διατάξεις που εμφανίζονται σε διάφορα άλλα τομεακά προγράμματα του ΠΔΠ (για το AgoraEU: αιτιολογικές σκέψεις 6, 33, 34, 36α, 37, 38α και 40 και άρθρα 12 έως 20), η διατύπωση προσαρμόστηκε ώστε να αντικατοπτρίζει τις τυποποιημένες διατυπώσεις.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) καλείται να καταλήξει σε μερική γενική προσέγγιση ως προς το κείμενο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

Πρόταση

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την
κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 19
παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 24, το άρθρο 167 παράγραφος 5, το άρθρο
168 παράγραφος 5 και το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

⁴ ΕΕ C της , σ. .

⁵ ΕΕ C της , σ. .

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, αξίες που είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός μιας κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανεκτικότητα, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (στο εξής: αξίες της Ένωσης). Οι αξίες της Ένωσης αντικατοπτρίζονται στα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που καθορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Το άρθρο 3 της ΣΕΕ εξουσιοδοτεί επιπλέον την Ένωση **να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της**, να προωθεί την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, **να σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και να μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς**. Πέραν τούτου, το άρθρο 10 της ΣΕΕ ορίζει ότι η λειτουργία της Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, ότι οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ότι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Με το άρθρο 20 **της ΣΛΕΕ** θεσπίζεται η ιθαγένεια της Ένωσης και προσδιορίζονται σημαντικά δικαιώματα που έχουν, μεταξύ άλλων, οι πολίτες της Ένωσης.

2. Ο πολιτισμός, [...] τα μέσα ενημέρωσης και η προώθηση και ο σεβασμός των αξιών της Ένωσης αποτελούν όλα **βασικές** [...] συνιστώσες για μια ελεύθερη, δίκαιη, ποικιλόμορφη, συμπεριληπτική και συνεκτική Ένωση. Η συμμετοχή και η δραστηριοποίηση των πολιτών, με δέοντα σεβασμό στις αξίες της Ένωσης, αποτελεί τη βάση του δημοκρατικού βίου της Ένωσης, ενώ **ο πολιτισμός και** τα μέσα ενημέρωσης έχουν καθοριστική συμβολή στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και στον ελεύθερο διάλογο. Τα οπτικοακουστικά έργα και όλες οι άλλες μορφές καλλιτεχνικής και δημιουργικής έκφρασης, **καθώς και** [...] η πολιτιστική κληρονομιά, είναι ουσιαστικής σημασίας για την πολυμορφία της Ευρώπης και για τη διαμόρφωση κοινωνικής ανθεκτικότητας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.
3. Το πρόγραμμα «AgoraEU» (στο εξής: πρόγραμμα), **βασιζόμενο στα επιτεύγματα των προγραμμάτων «Δημιουργική Ευρώπη» και «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV)**, θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη και την υλοποίηση των [...] **εν λόγω** στόχων, δικαιωμάτων και αξιών.

4. Το πρόγραμμα θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶ και το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷. Το πρόγραμμα αναμένεται να εξορθολογίσει διάφορες χρηματοδοτικές δράσεις για τη στήριξη της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, ώστε να στηριχθεί η πληροφόρηση σε θέματα σχετικά με την Ένωση. Τα ελεύθερα και πλουραλιστικά μέσα ενημέρωσης και η κοινωνία των πολιτών συγκαταλέγονται στους βασικούς θεματοφύλακες των δημοκρατικών συστημάτων της Ένωσης, διαδραματίζουν κείριο ρόλο στη δημοκρατική ανθεκτικότητα και θα πρέπει να υποστηριχθούν. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει τους τομείς του πολιτισμού, της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης, να διατηρεί και να προωθεί την εγγενή αξία του πολιτισμού, να αξιοποιεί τη δύναμη του πολιτισμού και της πολιτιστικής πολυμορφίας, να ενισχύει τον χώρο των μέσων ενημέρωσης και των πληροφοριών και να στηρίζει τις προσπάθειες της Ένωσης για την ενίσχυση μιας βασιζόμενης σε δικαιώματα, συμπεριληπτικής, ισότιμης και δημοκρατικής κοινωνίας. **Ο** παρών κανονισμός προβλέπει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα «ΑγοράΕΥ»⁸. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι τρέχουσες τιμές υπολογίζονται με την εφαρμογή σταθερού αποπληθωριστή 2 %.¹

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Προγράμματος «Πολίτες, Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 390/2014 του Συμβουλίου (ΕΕ L 156 της 5.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj>).

⁸ Κατά περίπτωση, η στήριξη που παρέχει το πρόγραμμα επιταχύνει ή ενισχύει τις επενδύσεις, αντιμετωπίζοντας αδυναμίες της αγοράς ή καταστάσεις μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, αποτρέποντας την αλληλεπικάλυψη ή τον παραγκωνισμό, παρέχοντας κίνητρα για ιδιωτική χρηματοδότηση και διασφαλίζοντας ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

5. Το πρόγραμμα, για να είναι αποτελεσματικό, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική φύση και τις προκλήσεις των διαφόρων τομέων πολιτικής, τις διαφορετικές ομάδες-στόχους τους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους μέσω στοχευμένων προσεγγίσεων.
6. Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, [...] η πρόσφατη πείρα κατέδειξε την ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και στα προγράμματά του. Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος «AgoraEU», η χρηματοδότηση θα λαμβάνει δεόντως υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά έγγραφα που δημοσιεύει η Επιτροπή, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίζει επαρκή προβλεψιμότητα όσον αφορά την υλοποίηση.

6α. Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας περιλαμβάνουν όλες τις μορφές έκφρασης και εκδήλωσης που έχουν σχέση με τις τέχνες, τον πολιτισμό, την πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και τα οπτικοακουστικά μέσα και τα μέσα ενημέρωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να λάβει υπόψη τον διττό χαρακτήρα αυτών των τομέων, αναγνωρίζοντας αφενός την εγγενή και καλλιτεχνική αξία του πολιτισμού και, αφετέρου, την οικονομική αξία αυτών των τομέων, συμπεριλαμβανομένης της ευρύτερης συμβολής τους στην ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Η προσέγγιση αυτή συνάδει με τη σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 18 Μαρτίου 2007 και στην οποία η Ένωση και τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα μέρη.

6β. Για τους σκοπούς της υλοποίησης, το πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική φύση, τις προκλήσεις, τα πλαίσια πολιτικής και τις ιδιαίτερες ανάγκες των διαφόρων τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας. Έτσι αυτά καλύπτονται από ένα σκέλος που αφορά ειδικά τον οπτικοακουστικό τομέα και τον τομέα των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης (στο εξής: σκέλος MEDIA+) και από ένα σκέλος που αφορά ειδικά τους άλλους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (στο εξής: σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός»).

7. Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας **που καλύπτονται από το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός» θα πρέπει [...] να περιλαμβάνουν [...], μεταξύ άλλων, την αρχιτεκτονική, τα αρχεία, τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, τα καλλιτεχνήματα, την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, το σχέδιο (συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου μόδας), τα φεστιβάλ, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τις παραστατικές τέχνες, τα βιβλία, τις εκδόσεις και τις εικαστικές τέχνες. [...]. Πρόκειται για εκφάνσεις του πολιτισμού [...]** που αποτελούν «δημόσιο αγαθό», **βασίζονται συχνά σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, [...] παράγουν νόημα, [...] ενσαρκώνουν [...] τις αξίες της Ένωσης και συμβάλλουν στην προστασία και την προώθηση των πολιτιστικών δικαιωμάτων ως τρόπου ενίσχυσης της πρόσβασης και της συμμετοχής στον πολιτισμό.** Αποτελούν επίσης σημαντικό πλεονέκτημα για την Ένωση και τις περιφέρειές της, καθώς προσελκύουν βιώσιμο τουρισμό και προβάλλουν την εικόνα μιας δυναμικής ηπείρου στην παγκόσμια σκηνή.

7α. Το πρόγραμμα θα πρέπει να αναγνωρίζει πλήρως και να τονίζει την εγγενή και καλλιτεχνική αξία αυτών των τομέων. Ταυτόχρονα, [...] θα πρέπει να αναγνωρίζει [...] την εξωτερική κοινωνική και οικονομική συμβολή τους, μεταξύ άλλων στην κοινωνική και εδαφική συνοχή, **στις δημοκρατικές αξίες,** στην ευημερία και την υγεία, **στην ανθεκτικότητα της ΕΕ, στη βιώσιμη** ανάπτυξη, [...] στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην ανταγωνιστικότητα, στη δημιουργικότητα, [...] στην καινοτομία **και στην πράσινη μετάβαση.**

8. **Πρόκειται** για [...] τομείς που είναι [...] κατακερματισμένοι σε εθνικό και σε γλωσσικό επίπεδο **εντός** της Ένωσης. Αντιμετωπίζουν επίσης πολυάριθμες προκλήσεις, όπως επιθέσεις κατά της ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης, επισφαλείς συνθήκες εργασίας, ψηφιακούς μετασχηματισμούς λόγω **του διευρυνόμενου ρόλου των ψηφιακών πλατφορμών και** της ανόδου της τεχνητής νοημοσύνης (**TN**), καθώς και την ανάγκη **μετριασμού** της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει την ανταπόκριση των εν λόγω τομέων σε αυτές τις προκλήσεις, την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους και την αποφασιστική διαμόρφωση της μελλοντικής τους πορείας, διασφαλίζοντας παράλληλα την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή, μεταξύ άλλων των τοπικών και των περιφερειακών φορέων, μέσω διαφόρων διαύλων και μορφών.

8α. Το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη - Πολιτισμός» θα πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν όλους τους τομείς που καλύπτει. Προς συμπλήρωση αυτής της οριζόντιας προσέγγισης, θα πρέπει να υποστηριχθούν τομεακές προσεγγίσεις για τους τομείς των οποίων οι κοινές ανάγκες και ειδικές προκλήσεις εντός της Ένωσης επιβάλλουν μια πιο στοχευμένη προσέγγιση, όπως η μουσική, οι εκδόσεις βιβλίων και οι βιβλιοθήκες. Αυτές οι πιο στοχευμένες δράσεις μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως είναι μεταξύ άλλων τα πολιτιστικά βραβεία, οι θεματικές δραστηριότητες, καθώς και οι δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και αλληλοδιδασχής από ομοτίμους.

9. **Τα ιδεώδη, οι αρχές και οι αξίες που είναι συνυφασμένες με την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης συνιστούν κοινή πηγή μνήμης, κατανόησης, ταυτότητας, διαλόγου, συνοχής και δημιουργικότητας για την Ευρώπη.** Η πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, **είτε υλική είτε άυλη,** αποτελεί κοινή και ανεκτίμητη παρακαταθήκη που είναι αντιμέτωπη με δημοσιονομικούς περιορισμούς, φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, την κλιματική αλλαγή και περιφερειακές συγκρούσεις. Είναι σημαντική η διαφύλαξη και η διατήρηση μιας τέτοιας κληρονομιάς, για τη **βελτίωση** [...] της πρόσβασης και την προώθηση [...] μιας συλλογικής ευρωπαϊκής ταυτότητας. **Η διασφάλιση ανοικτής και συμπεριληπτικής πρόσβασης στην πολιτιστική κληρονομιά είναι ουσιαστικής σημασίας, μεταξύ άλλων μέσω της κατάλληλης κατάρτισης των επαγγελματιών στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.** Χάρη στην ψηφιακή διαφύλαξη, οι μελλοντικές γενεές θα μπορούν να διδαχθούν και να αντλήσουν έμπνευση από την πολιτιστική κληρονομιά τους και να την εκτιμήσουν.

10. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στις δράσεις για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, **οι οποίες** [...] προβάλλουν και [...] **διαφυλάσσουν** την πλούσια πολιτιστική πολυμορφία και κληρονομιά της Ευρώπης, συνδέοντάς τη με το τοπικό επίπεδο και συμβάλλοντας σε αναπτυξιακές στρατηγικές με γνώμονα τον πολιτισμό.
11. **Το σκέλος MEDIA+ καλύπτει τα μέσα ενημέρωσης, μεταξύ άλλων τον οπτικοακουστικό τομέα και τον τομέα των ειδησεογραφικών μέσων. Υποστηρίζει,** [...] μεταξύ άλλων, περιεχόμενο όπως ταινίες, σειρές, **υποκιμαντέρ, κινούμενα σχέδια,** βιντεοπαιχνίδια **και εφαρμογές ευθυθιστικής πραγματικότητας,** ειδήσεις και ενημέρωση, [...] καθώς και υπηρεσίες που συμπεριλαμβάνουν κινηματογραφικές προβολές, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, **podcast,** έντυπες και διαδικτυακές εκδόσεις[...]. **Οι τομείς των μέσων ενημέρωσης κατέχουν μοναδική θέση στις δημοκρατίες, τον πολιτισμό και τις οικονομίες μας. Οι τομείς αυτοί βασίζονται συχνά σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.** Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, ιδίως η άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης, επιτάχυνε τη σύγκλιση των μέσων ενημέρωσης, άλλαξε τη συμπεριφορά των καταναλωτών και ανέτρεψε επιχειρηματικά και οικονομικά μοντέλα, καθώς και τη διαχείριση και την εκμετάλλευση της διανοητικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει **να στηρίζει τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των τομέων των μέσων ενημέρωσης και να τους** βοηθήσει [...] να ευημερήσουν[...]. **Η Ένωση** θα πρέπει να προωθήσει **τη δημιουργικότητα και** την καινοτομία και **να βελτιώσει** την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, να προαγάγει **συνέργειες** [...] μεταξύ του τομέα των ειδήσεων, του οπτικοακουστικού τομέα και άλλων τομέων των μέσων ενημέρωσης και να στηρίζει συνεργασίες μεταξύ διαφόρων τύπων φορέων των μέσων ενημέρωσης σε ολόκληρη την Ένωση. **Κάθε είδος στήριξης ή χρηματοδότησης των μέσων ενημέρωσης στις συμμετέχουσες χώρες θα πρέπει να σέβεται πλήρως την ελευθερία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης.**

12. Ο οπτικοακουστικός τομέας της Ένωσης αντιμετωπίζει επίμονες προκλήσεις που απορρέουν από την περιορισμένη διασυνοριακή κυκλοφορία, τη μεταβολή των καταναλωτικών συνηθειών και τη δεσπόζουσα θέση μη ενωσιακών παραγόντων. Δεδομένων αυτών των προκλήσεων, η παρέμβαση της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζει την ικανότητα του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα και του τομέα βιντεοπαιχνιδιών [...] να δημιουργούν, να χρηματοδοτούν, να παράγουν και να διαδίδουν ευρωπαϊκά έργα, μεταξύ άλλων έργα πολιτιστικής κληρονομιάς, σε όλες τις πλατφόρμες που είναι διαθέσιμες και αποτελούν πόλο έλξης για το κοινό εντός και εκτός της Ένωσης. Η στήριξη της δημιουργίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη στήριξη της συγγραφής σεναρίων, της ανάπτυξης και της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων και κυρίως τη στήριξη συμπαραγωγών και ανεξάρτητων παραγωγών. Καθώς οι συνθήκες της αγοράς και οι οπτικοακουστικοί φορείς εξακολουθούν να εξελίσσονται, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικά κριτήρια για τον ορισμό των ανεξάρτητων εταιρειών παραγωγής στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος. [...] Η παρέμβαση της Ένωσης θα πρέπει να ενισχύσει επιπλέον τις διαμεσικές προσαρμογές της διανοητικής ιδιοκτησίας μεταξύ διαφόρων μορφών μέσων, να συμβάλει στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με διαφορετικές ικανότητες αγοράς, να προαγάγει ευρύτερη συμμετοχή οντοτήτων προερχόμενων από αγορές διαφόρων μεγεθών και να πλαισιώσει το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο για τον οπτικοακουστικό τομέα. Το σκέλος MEDIA+ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά την παραγωγή, τη διανομή, την κατανάλωση οπτικοακουστικών έργων και περιεχομένου και την πρόσβαση σε αυτά, συντελώντας έτσι στην καλύτερη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού, διευρύνοντας τη συμμετοχή και αυξάνοντας τη συνεργασία μεταξύ χωρών με διαφορετικές οπτικοακουστικές ικανότητες.

13. Τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και οι δημοσιογράφοι σε ολόκληρη την Ένωση υφίστανται αυξανόμενη [...] πίεση, κυρίως λόγω [...] της ανόδου των παγκόσμιων επιγραμμικών πλατφορμών και του αντικτύπου των υπηρεσιών ΤΝ, της μεταβολής των καταναλωτικών συνηθειών και της ολοένα και μεγαλύτερης εξάπλωσης της παραπληροφόρησης. Οι προκλήσεις αυτές έχουν αντίκτυπο στα έσοδα του ειδησεογραφικού τομέα και στη διανομή των ειδήσεων, υπονομεύοντας τη βιωσιμότητα και την εμπιστοσύνη του κοινού στα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης και περιορίζοντας την πρόσβαση των πολιτών σε ποικίλο ευρωπαϊκό δημοσιογραφικό περιεχόμενο που παράγεται από επαγγελματίες. Η Ένωση θα πρέπει να στηρίξει ένα βιώσιμο, αξίопιστο, ανεξάρτητο και ποικιλόμορφο οικοσύστημα πληροφοριών, να προστατεύσει τους δημοσιογράφους που απειλούνται και να εργαστεί για την ασφάλειά τους. Θα πρέπει [...] να προωθήσει την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης [...] και να ενισχύσει την ακεραιότητα του χώρου των μέσων ενημέρωσης και των πληροφοριών [...]. Θα πρέπει να επιδιώξει αυτούς τους στόχους, στηρίζοντας, μεταξύ άλλων, τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών ειδησεογραφικών μέσων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης καινοτόμων πρακτικών που βελτιώνουν το δημοσιογραφικό έργο, και ενισχύοντας τον ρόλο των τοπικών μέσων ενημέρωσης στη διασφάλιση του δημοκρατικού διαλόγου και δη στις «ειδησεογραφικές ερήμους». Η Ένωση θα πρέπει επίσης να προωθήσει [...] τη λήψη μέτρων και να ενισχύσει [...] τη συνεργασία προκειμένου να καταπολεμηθεί η παραπληροφόρηση και να υποστηριχθούν ο ψηφιακός γραμματισμός και ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας για όλους τους πολίτες, σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και τις ευάλωτες ομάδες. [...] Η στήριξη των ειδησεογραφικών μέσων θα πρέπει να συμβάλει στην προαγωγή και την προστασία ρυθμιστικών προτύπων και αναγνωρισμένων προτύπων αυτορρύθμισης, προωθώντας έτσι τον ρόλο της επαγγελματικής δημοσιογραφίας και του έγκυρου και αξίопιστου ειδησεογραφικού περιεχομένου.
- 13α. Τα μέσα ενημέρωσης στην Ένωση δραστηριοποιούνται ολοένα και περισσότερο σε διασυνοριακή βάση και συνεισφέρουν στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Πρόσφατες πρωτοβουλίες της Ένωσης, ιδίως ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης), επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τους φραγμούς στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και να ενισχύσουν τη διαφάνεια, την ασφάλεια δικαίου και τον θεμιτό ανταγωνισμό σε ολόκληρη την Ένωση. Οι στόχοι του MEDIA+ θα πρέπει να συνάδουν με την οδηγία 2010/13/ΕΕ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1083 και θα πρέπει να δίνουν έμφαση στην ανεξαρτησία και τη βιωσιμότητα των μέσων ενημέρωσης.
14. Οι δημοκρατίες στην Ένωση αντιμετωπίζουν αυξανόμενες προκλήσεις. Η υποχώρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς και στις δημοκρατικές διαδικασίες επιδεινώνεται από την παραπληροφόρηση, την κοινωνική πόλωση και το μίσος που επηρεάζουν τις εκλογικές και άλλες δημοκρατικές διαδικασίες. Για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής δημοκρατίας, απαιτείται μια βάσει δικαιωμάτων προσέγγιση με γνώμονα το σύνολο της κοινωνίας.

15. Η προστασία και η προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας πιο δημοκρατικής Ένωσης. Η απαγόρευση των διακρίσεων **και η ισότητα** [...] αποτελούν βασικές αρχές της Ένωσης, **οι οποίες** κατοχυρώνονται στα άρθρα **8, 10 και 19** της ΣΛΕΕ και στα **άρθρα 21 και 23** του Χάρτη **και περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ**. Οι προσπάθειες που καταβάλλονται για μια ισότιμη κοινωνία χωρίς διακρίσεις συντείνουν στην αξιοποίηση του δυναμικού των ατόμων σε όλη την πολυμορφία τους και στην πολιτιστική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Βοηθούν επίσης στην αντιμετώπιση των σημαντικών βαθύτερων αιτίων της **έμφυλης βίας και** της βίας κατά των ευάλωτων ομάδων, **δεδομένου ότι αυτού του είδους η βία** [...] συνιστά μετωπική επίθεση κατά της ισότητας. **Κατά συνέπεια,** [...] το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθήσει δράσεις που καταπολεμούν όλες τις μορφές διακρίσεων και μισαλλοδοξίας και δη άμεσες και έμμεσες διακρίσεις, **εντός και εκτός διαδικτύου. Τούτου δοθέντος, θα πρέπει** [...] να δώσει [...] προσοχή στις ειδικές μορφές διαρθρωτικών και διατομεακών διακρίσεων προκειμένου να **προαγάγει την ισότητα και την ενσωμάτωση της διάστασης της απαγόρευσης των διακρίσεων και** να στηρίξει τα οικεία πλαίσια πολιτικής της Ένωσης. **Κατά την εφαρμογή των βασικών αρχών της Ένωσης, το** [...] πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίξει δράσεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση **του αντισημιτισμού και** όλων των μορφών **ρατσισμού και** ξενοφοβίας [...], **συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του ρατσισμού κατά των μαύρων, του ρατσισμού κατά των Ασιατών** και του αντιμουσουλμανικού μίσους, **της μισαλλοδοξίας έναντι προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας και διακρίσεων, καθώς και της ρητορικής μίσους. Θα πρέπει επίσης να στηρίξει δράσεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση** της ομοφοβίας, της αμφιφοβίας, της τρανσφοβίας, της ιντερφοβίας και της μισαλλοδοξίας και των διακρίσεων λόγω της ταυτότητας φύλου. [...] ⁹ [...]

⁹ [...]

16. Το δικαίωμα στον **σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής** [...] και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κατοχυρώνονται [...] στο άρθρο 7 του Χάρτη, καθώς και στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 8 του Χάρτη, **αντίστοιχα**, επιβάλλονται μέσω ειδικού κανονισμού¹⁰ και οδηγίας¹¹. Το νομικό πλαίσιο της Ένωσης περιέχει διατάξεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο των εν λόγω νομικών πράξεων ανατίθεται στις εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων το καθήκον να ευαισθητοποιούν το κοινό και να προάγουν την κατανόηση **των** κινδύνων, των κανόνων, των εγγυήσεων και των δικαιωμάτων σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση **και** [...] στη διεξαγωγή μελετών και άλλων συναφών δραστηριοτήτων στον εν λόγω τομέα. **Αυτό θα πρέπει να γίνεται, για παράδειγμα,** [...] μέσω των εθνικών εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε καιρούς ταχέων τεχνολογικών εξελίξεων.

16α. Τα παιδιά είναι αυτοτελείς κάτοχοι δικαιωμάτων και η προστασία και η προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των παιδιών, αποτελεί βασικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 3 της ΣΕΕ απαιτεί από την Ένωση να προωθή, μεταξύ άλλων, την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Χάρτη και με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού.

¹⁰ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

¹¹ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89.

16β. Η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, καθώς και η πλήρης συμμετοχή τους στην κοινωνία, αποτελούν έναν από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 26 του Χάρτη. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να βοηθήσει την Ένωση και τα κράτη μέλη προκειμένου να μπορέσουν να εκπληρώσουν τη δέσμευση που ανέλαβαν ως συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΛΑΑ)¹², για την προώθηση, την προστασία και τη διασφάλιση της πλήρους και ισότιμης απόλαυσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρία.

17. Η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδη **αξία** [...] και στόχο της Ένωσης και θα πρέπει να [...] **προάγεται** από το πρόγραμμα. Παρά τα πολυάριθμα επιτεύγματα, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις, για τις οποίες απαιτείται **επιπρόσθετη** [...] δέσμευση **εκ μέρους της Ένωσης**. Σε αυτές συγκαταλέγονται οι προσπάθειες για απαλλαγή από **κάθε είδους** έμφυλη βία, **συμπεριλαμβανομένων της ενδοοικογενειακής βίας, της σεξουαλικής βίας και της βίας στο διαδίκτυο· η προαγωγή** των υψηλότερων δυνατών προτύπων υγείας, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας **και των σχετικών δικαιωμάτων**: η ισότητα της αμοιβής και η οικονομική ενδυνάμωση: [...] η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και [...] **η ισότιμη κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ γυναικών και ανδρών**: η ισότιμη **συμμετοχή στην αγορά εργασίας**: [...] οι ευκαιρίες σταδιοδρομίας και οι **δίκαιες** συνθήκες εργασίας: [...] η ποιοτική, **προσβάσιμη** και συμπεριληπτική εκπαίδευση: [...] η πολιτική συμμετοχή και η ίση εκπροσώπηση: [...] **οι αποτελεσματικοί** θεσμικοί μηχανισμοί για την πραγμάτωση των δικαιωμάτων των γυναικών: [...] η ενεργός αντιμετώπιση των έμφυλων στερεοτύπων: και η αντιμετώπιση των διατομεακών διακρίσεων. **Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, κάτι που αποτελεί στόχο της Ένωσης σε όλες τις δράσεις της.**

¹² ΕΕ L 23 της 27.01.2010, σ. 35.

18. Η έμφυλη βία και η βία κατά των γυναικών, των παιδιών, των νέων και άλλων ομάδων κινδύνου, όπως οι ΛΟΑΤΚΙ και τα άτομα με αναπηρία, συνιστούν σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και εξακολουθούν να παρατηρούνται σε όλη την Ένωση, σε όλα τα κοινωνικά και οικονομικά περιβάλλοντα. **Η πρόληψη και η αντιμετώπιση αυτών των μορφών βίας απαιτεί συνεγή στήριξη των οργανώσεων για τα δικαιώματα των γυναικών, των εξειδικευμένων υπηρεσιών υποστήριξης των γυναικών και άλλων οργανώσεων που υποστηρίζουν τα θύματα βίας, οι οποίες λειτουργούν ως φορείς πρώτης γραμμής σε όλα τα κράτη μέλη και διαθέτουν την εξειδικευμένη εμπειρογνώσια που απαιτείται για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων και των εκδηλώσεων της έμφυλης βίας και άλλων μορφών βίας.** Η βία κατά των γυναικών και των ατόμων που ανήκουν σε άλλες ομάδες κινδύνου συνιστά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μετωπική επίθεση κατά της ισότητας. Ως εκ τούτου, η πρόληψη και η αντιμετώπιση της βίας αυτής αποτελούν κοινωνική επιταγή. **Αυτό** [...] συμβάλλει στην αντιμετώπιση των εν λόγω διακρίσεων, καθώς και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της βίας, μεταξύ άλλων στην υγεία. Παράλληλα, με τη διασφάλιση μιας κοινωνίας χωρίς διακρίσεις θα διευκολυνθεί και η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της βίας κατά των ευάλωτων ομάδων, δεδομένου ότι οι πτυχές αυτές συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να συνεχιστούν οι μακροχρόνιες **προσπάθειες** της Ένωσης για την [...] πρόληψη [...], την αντιμετώπιση [...] και την καταπολέμηση [...] της βίας σε όλα τα επίπεδα, **μεταξύ άλλων μέσω της αποτροπής των ατόμων που ασκούν βία,** καθώς και για την [...] προστασία [...] και την υποστήριξη [...] των άμεσων και έμμεσων θυμάτων [...] βίας, με βάση τις πέντε διαδοχικές γενεές του προγράμματος και του σκέλους «Δάφνη»¹³. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την επίτευξη των στόχων της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών **και της ενδοοικογενειακής βίας,** η οποία συνάφθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 11 Μαΐου 2011 [...], **και της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385, καθώς και** την εφαρμογή της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη και την ενίσχυση ολοκληρωμένων συστημάτων προστασίας των παιδιών με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού¹⁴, η οποία αφορά την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή βίας. **Θα πρέπει επίσης να βοηθήσει** [...] την Ένωση προκειμένου να μπορέσει να εκπληρώσει τη δέσμευση που ανέλαβε ως [...] **συμβαλλόμενο** μέρος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, στο πλαίσιο της οποίας τα άτομα με αναπηρία προστατεύονται από κάθε μορφή εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης.

¹³ Τρεις διαδοχικές γενεές του προγράμματος «Δάφνη» ([ΕΕ L 34 της 9.2.2000, σ. 1](#)· [ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 1](#)· [ΕΕ L 173 της 3.7.2007, σ. 19](#)), και τα αποτελέσματα των σκελών «Δάφνη» του προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» ([ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 62](#)) και του προγράμματος CERV ([ΕΕ L 156 της 5.5.2021, σ. 1](#)).

¹⁴ C(2024) 2680 final ([ΕΕ L, 2024/1238, 14.5.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>).

19. Σύμφωνα με το κεκτημένο της Ένωσης σχετικά με την ίση μεταχείριση, τα κράτη μέλη έχουν συστήσει ανεξάρτητους φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, (στο εξής: φορείς ισότητας), οι οποίοι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της ισότητας και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας για την ίση μεταχείριση. **Επιπροσθέτως** [...], το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας (Equinet) που αποτελείται από τους εθνικούς φορείς ισότητας, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1499 του Συμβουλίου¹⁵ και στην οδηγία (ΕΕ) 2024/1500 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶. **Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι** [...] το Equinet είναι η μοναδική οντότητα που διασφαλίζει **τη συνεργασία και προάγει την ανάπτυξη ικανοτήτων και τον** συντονισμό των δραστηριοτήτων μεταξύ των φορέων ισότητας. Αυτό είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων στα κράτη μέλη.
20. Οι πολίτες σε ολόκληρη την Ένωση, πολλοί από τους οποίους ταξιδεύουν, διαμένουν, σπουδάζουν, εργάζονται ή **παρέχουν εθελοντική εργασία** [...] σε άλλα κράτη μέλη τακτικά ή τουλάχιστον περιστασιακά, θα πρέπει να νιώθουν ότι μπορούν να απολαμβάνουν και να ασκούν τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια και να πιστεύουν στην ισότιμη πρόσβαση και στην πλήρη εφαρμογή και προστασία των δικαιωμάτων τους χωρίς διακρίσεις, οπουδήποτε κι αν βρίσκονται στην Ένωση. Οι πολίτες θα πρέπει να γνωρίζουν καλύτερα τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης, συγκεκριμένα το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα εντός της Ένωσης, τα δικαιώματα ψήφου τους όταν διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, το δικαίωμά τους να υποβάλλουν αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες, το δικαίωμά τους να καταθέτουν πρωτοβουλίες πολιτών και το δικαίωμά τους να υποβάλλουν καταγγελίες στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών οργάνων.

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1499 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2024, σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τους, της ίσης μεταχείρισης προσώπων σε θέματα εργασίας και απασχόλησης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού αυτών, της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και όσον αφορά την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών, και την τροποποίηση των οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

¹⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1500 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας στον τομέα της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/54/ΕΚ και 2010/41/ΕΕ (ΕΕ L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

21. Η ενθάρρυνση των πολιτών να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο στη δημοκρατία σε επίπεδο Ένωσης θα ενισχύσει την ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών και θα προωθήσει την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η υποστήριξη **και η ενδυνάμωση** της κοινωνίας των πολιτών, **συμπεριλαμβανομένων των μικρών οργανώσεων και των οργανώσεων βάσης της κοινωνίας των πολιτών,** για την προώθηση και τη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης, καθώς και για την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτές, καθώς και για τη συμβολή στην αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Όταν οι πολίτες της Ένωσης συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, συμβάλλουν ώστε να γίνει [...] η αντιπροσωπευτική δημοκρατία [...] **πραγματικότητα. Πρόκειται** για αρχή στην οποία βασίζεται η λειτουργία της Ένωσης και η οποία αποτελεί απτή έκφραση της αξίας της δημοκρατίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ.
22. Για να έρθει η Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της και να **ενθαρρυνθεί** [...] η δημοκρατική συμμετοχή, είναι αναγκαία μια σειρά δράσεων και συντονισμένων προσπαθειών. **Πρέπει να βελτιωθεί η κατανόηση από τους πολίτες της διαδικασίας χάραξης πολιτικής, ώστε να προαχθεί μια μεγαλύτερη κατανόηση και ευαισθητοποίηση σχετικά με** την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και [...] ταυτότητα. [...] **Ομοίως, πρέπει να προαχθεί** [...] η συμμετοχή των πολιτών στις δράσεις της Ένωσης. **Δραστηριότητες οι οποίες επικεντρώνονται στη** [...] **μνήμη** [...] και τον κριτικό αναστοχασμό σχετικά με την ιστορική μνήμη της Ευρώπης **και αυξάνουν, για παράδειγμα, την ευαισθητοποίηση ως προς τις επιπτώσεις των αυταρχικών και ολοκληρωτικών καθεστώτων,** είναι αναγκαίες **προκειμένου** να αποκτήσουν οι πολίτες επίγνωση της [...] κοινής **ευρωπαϊκής** ιστορίας. **Οι δραστηριότητες αυτές συμβάλλουν επίσης** [...] στο να τεθούν τα θεμέλια για ένα κοινό μέλλον και κοινές αξίες. Επιπρόσθετα, η στήριξη **και η ενδυνάμωση** των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο στους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα θα συμβάλουν ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία και, τελικά, η ενεργή συμμετοχή τους στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Ταυτόχρονα, η στήριξη δραστηριοτήτων, **όπως η αδελφοποίηση πόλεων και τα δίκτυα πόλεων,** που προάγουν την αμοιβαία κατανόηση, τον διαπολιτισμικό διάλογο, την πολιτιστική και γλωσσική διαφορετικότητα, την κοινωνική ένταξη και τον σεβασμό προς τους άλλους, **προάγει** [...] την αίσθηση του ανήκειν στην Ένωση και **την αίσθηση** μιας κοινής ιθαγένειας στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας με βάση μια κοινή αντίληψη για τις κοινές μας ευρωπαϊκές αξίες, τον πολιτισμό, την ιστορία και την κληρονομιά.

23. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλοι φορείς του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, όπως οι ανεξάρτητοι φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι φορείς ισότητας και οι **θεσμοί** των διαμεσολαβητών[...], διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο συμβάλλοντας στην εφαρμογή της πολιτικής, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των πολιτών, καθιστώντας υπόλογα τα θεσμικά όργανα και επιφέροντας θετικές αλλαγές, **μεταξύ άλλων μέσω της υπεράσπισης, της στρατηγικής δικαστικής επίλυσης διαφορών, εκστρατειών ενημέρωσης και άλλων δραστηριοτήτων εποπτείας.** Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει τη διασφάλιση επαρκών πόρων **για τους εν λόγω φορείς, συμβάλλοντας σε** [...] ένα ευνοϊκό περιβάλλον **στο οποίο θα μπορούν** [...] να λειτουργούν με ανεξαρτησία, ελευθερία, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα **και να υποστηρίζουν έναν ακμάζοντα χώρο της κοινωνίας των πολιτών.** Για τον σκοπό αυτό, η ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να συμπληρώνει τις προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο με τη στήριξη, την προστασία, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, όπως τονίζεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Απριλίου 2018¹⁷, καθώς και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2023¹⁸ και της 7ης Μαρτίου 2025¹⁹. Η κοινωνία των πολιτών διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰, **ενθαρρύνοντας** [...] μια νοοτροπία ελεύθερης έκφρασης της γνώμης και ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος. **Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει έναν ανοικτό, ασφαλή και ευνοϊκό χώρο για την κοινωνία των πολιτών, μέσω της παροχής στήριξης και προστασίας στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για δράσεις που έχουν σχεδιαστεί για να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP), σε απόλυτη συμπληρωματικότητα με το πρόγραμμα «Δικαιοσύνη». Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει έναν διαρθρωμένο και συνεχή διάλογο με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.**

¹⁷ 2018/2619(RSP) (ΕΕ C 390 της 18.11.2019, σ. 117, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017)

¹⁸ ST-7388/23, Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: Ο ρόλος του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ

¹⁹ ST-6878/25, Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: Χρηματοδότηση για την προώθηση, την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

24. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιβεβαιώσει ότι η Ένωση αποτελεί νομικό μάρτυρα που εδράζεται στη θεμελιώδη παραδοχή ότι κάθε κράτος μέλος αποδέχεται από κοινού με τα λοιπά κράτη μέλη, και αναγνωρίζει ότι τα εν λόγω κράτη αποδέχονται από κοινού με αυτό, τις κοινές αξίες που περιέχονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, επί των οποίων στηρίζεται η Ένωση²¹. Η παραδοχή αυτή στηρίζεται στα ιδιαίτερα και ουσιώδη χαρακτηριστικά του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της αυτονομίας της οποίας χαιρεί έναντι του δικαίου των κρατών μελών και του διεθνούς δικαίου. Η παραδοχή αυτή συνεπάγεται και δικαιολογεί την ύπαρξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών ως προς την αναγνώριση των εν λόγω αξιών και, επομένως, ως προς την τήρηση του δικαίου της Ένωσης που υλοποιεί τις αξίες αυτές. Επομένως, ο σεβασμός από κράτος μέλος των αξιών που περιέχονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από την εφαρμογή των Συνθηκών στο εν λόγω κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι, **καταρχήν**, η Ένωση μπορεί να αναλάβει δράση στους τομείς για τους οποίους είναι αρμόδια, προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός των αξιών που ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ.
25. [...] Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες έρχονται αντιμέτωπες με προκλήσεις που επηρεάζουν τις δημοκρατίες, όπως είναι η άνοδος [...] του εξτρεμισμού και της μισαλλοδοξίας, η παραπληροφόρηση και η χειραγώγηση των πληροφοριών και οι παρεμβάσεις από εξωτερικούς εχθρικούς παράγοντες. [...] **Είναι συνεπώς** ζωτικής σημασίας οι αξίες της Ένωσης, όπως ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η ισότητα, **συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων**, και η δημοκρατία, να συνεχίσουν να καλλιεργούνται, να προστατεύονται και να προωθούνται ενεργά, να επιβάλλονται και να είναι κοινές για τους πολίτες και τους λαούς, **όπως άλλωστε και ο διαρθρωμένος διάλογος με την κοινωνία των πολιτών**, ώστε οι αξίες αυτές να παραμείνουν στον πυρήνα του ενωσιακού εγχειρήματος. Η επιδείνωση της προστασίας τους σε οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες για την Ένωση στο σύνολό της. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό το παρόν πρόγραμμα να συμβάλει στην προστασία των αξιών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας, [...] της δημοκρατίας **και του κράτους δικαίου**.

²¹ Απορρέει απευθείας από τη γνωμοδότηση 2/13, ECLI:EU:C:2014:2454, σκέψη 168.

26. **Υπάρχουν** [...] κίνδυνοι που άπτονται φυσικών αιτιών, κλιματικών και περιβαλλοντικών καταστροφών, καταστάσεων έκτακτης υγειονομικής ανάγκης, τεχνολογικών ατυχημάτων, μεταβαλλόμενων απειλών κατά της ασφάλειας και άλλων διαταραχών. [...] **Ως εκ τούτου,** είναι σημαντικό να ενισχυθεί η ικανότητα της Ένωσης και των κρατών μελών να προβλέπουν τις κρίσεις, να προετοιμάζονται για αυτές και να τις αντιμετωπίζουν. Το πρόγραμμα συνεπώς θα πρέπει να στηρίζει την εκπαίδευση και τη συμμετοχή των πολιτών σε δράσεις ετοιμότητας, **και στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας,** για την αντιμετώπιση κρίσεων, ενισχύοντας έτσι την κοινωνική ανθεκτικότητα.
27. **Τούτων δοθέντων** [...], το πρόγραμμα θα πρέπει [...] να στηρίζει δράσεις για τη [...] διαφύλαξη [...] και την ενίσχυση [...] της δημοκρατίας στην Ένωση, **συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών για την τοπική δημοκρατία και την ανάπτυξη κοινοτήτων. Μπορεί να το κατορθώσει αυτό** με την αύξηση της εμπιστοσύνης του κοινού στη δημοκρατία και τους δημοκρατικούς θεσμούς, με την ενίσχυση της δημοκρατικής ετοιμότητας και ανθεκτικότητας **και με την ενθάρρυνση** [...] της δραστηριοποίησης [...] **και** της συμμετοχής των πολιτών. **Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να προωθεί** [...] **την ιστορική μνήμη της Ευρώπης,** την ευαισθητοποίηση σχετικά με την κοινή ιστορία και τις κοινές αξίες [...] **και να ενθαρρύνει** τους πολίτες [...] **να** ασκούν [...] τα δικαιώματά τους, συμπεριλαμβανομένων των εκλογικών τους δικαιωμάτων, με πλήρη σεβασμό της αρμοδιότητας των κρατών μελών όσον αφορά τη διοργάνωση των εκλογών. **Επιπροσθέτως,** [...] θα πρέπει να **ενθαρρύνει** [...] την κριτική σκέψη, τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και τη δημοκρατία μέσω της εκπαίδευσης ως μιας διά βίου προσπάθειας, ώστε όλοι οι πολίτες να **αναπτύξουν** τις [...] δεξιότητες για να αναγνωρίζουν **καλύτερα** τις περιπτώσεις χειραγώγησης [...] των πληροφοριών, των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και της παραπληροφόρησης.

27α. Το πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπει την ευρεία συμμετοχή οργανισμών.

Οι ιδιαιτερότητες των εξόχως απόκεντρων περιοχών, που αναφέρονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

27β. Το πρόγραμμα θα πρέπει να εφαρμόζεται με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω μιας φιλικής προς τον χρήστη διαδικασίας αίτησης και υποβολής εκθέσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προσβασιμότητα του προγράμματος σε οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών οργανώσεων βάσης της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διακρατικό επίπεδο, καθώς και στην ικανότητα των δικαιούχων. Κατά την εξέταση της προσβασιμότητας του προγράμματος σε οργανώσεις, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόβλεψη για οικονομική ενίσχυση τρίτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 207 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 («επαναγορήγηση»), κατά περίπτωση.

27γ. Ο αντίκτυπος, η ποιότητα και η συνάφεια θα πρέπει να αποτελούν βασικά κριτήρια αξιολόγησης για την επιλογή των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος.

28. Το **πρόγραμμα** θα πρέπει να **προωθεί** [...] τις συνέργειες και τη συμπληρωματικότητα με τον μηχανισμό «Global Europe», καθώς [...] **αυτό** θα συμβάλει στην προώθηση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων της Ένωσης και **θα βοηθήσει να επιτευχθούν** οι στόχοι της εξωτερικής δράσης της Ένωσης μέσω της πολιτιστικής συνεργασίας.
29. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει επίσης τη χρηματοδότηση της τεχνικής και οργανωτικής υποστήριξης για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²², στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό την άσκηση από τους πολίτες του δικαιώματος να οργανώνουν και να υποστηρίζουν πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών. Το εν λόγω δικαίωμα, σε συνδυασμό με τα λοιπά δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 24 της ΣΛΕΕ, διασφαλίζει την άμεση συμμετοχή των πολιτών στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης.
30. [Για να διασφαλιστεί η συνέπεια, η δημοσιονομική εγγύηση και τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζονται με άλλες μορφές μη επιστρεπτέας στήριξης σε συνδυαστικές πράξεις, θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας μέσω συμφωνιών που συνάπτονται για αυτό το είδος στήριξης στο πλαίσιο του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.]

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 55, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj)).

31. [Όταν η **ενωσιακή** στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος πρόκειται να παρασχεθεί με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης ή χρηματοδοτικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζεται με μη επιστρεπτέα στήριξη σε συνδυαστική πράξη, είναι αναγκαίο η στήριξη αυτή να παρέχεται αποκλειστικά μέσω του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.]
32. Η Επιτροπή θα πρέπει **να έχει τη δυνατότητα** να κατανέμει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού σε ετήσιες δόσεις. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή κατά την υλοποίηση του προγράμματος θα πρέπει να δεσμεύει τις ετήσιες δόσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο των δράσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή, τις εκτιμώμενες ανάγκες τους και τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.
33. Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³ εφαρμόζεται στο πρόγραμμα. Ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- 33α. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η κατάρτιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Χάρτη, και οφείλουν να επιδεικνύουν σεβασμό για τις αξίες της Ένωσης που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ και σχετίζονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού.**

²³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

34. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου²⁵, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου²⁶ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου²⁷, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁵ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁶ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Οι τρίτες χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα πρέπει να παρέχουν στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

35. [Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις], ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των αρχών της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και της ισότητας των φύλων, που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και στ) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τους κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης, τους κανόνες για τη δημιουργία πύλης ενωσιακής χρηματοδότησης, τους κανόνες για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και άλλες οριζόντιες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνες που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη του πεδίου εφαρμογής και της φύσης των δραστηριοτήτων και των προτεραιοτήτων.]

35α. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να προωθεί τη διατομεακή συνεργασία και τις συνέργειες μεταξύ πολιτισμού, μέσω ενημέρωσης και κοινωνίας των πολιτών. Οι διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων όσων απορρέουν από τη χρήση της ΤΝ. Στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, η ανθρώπινη δημιουργικότητα παραμένει αναντικατάστατη. Σε αυτό το πλαίσιο, η δεοντολογική, βιώσιμη και υπεύθυνη χρήση καινοτόμων εργαλείων και τεχνολογιών περιεχομένου, ιδίως της τεχνητής νοημοσύνης, θα πρέπει να προαχθεί, για παράδειγμα με την ενθάρρυνση της προστασίας και της αξιοποίησης των πολιτιστικών και δημιουργικών δεδομένων, με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

35β. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλατφορμών και τεχνολογιών οπτικοακουστικών μέσων και μέσω ενημέρωσης που προωθούν την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και τη δημοκρατία, σε πλήρη συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ).

36. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στηρίζει, με κατάλληλους πόρους, τον ρόλο και τη λειτουργία των γραφείων [...] AgoraEU. [...] [...] Οι συμμετέχουσες χώρες θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν τον καταλληλότερο τρόπο διαχείρισης των εν λόγω γραφείων AgoraEU. Τα γραφεία AgoraEU θα πρέπει να προωθούν το πρόγραμμα, να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα είδη χρηματοδοτικής στήριξης που διατίθενται στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης και να βοηθούν τους φορείς κατά την υποβολή αιτήσεων για στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος. Για τον σκοπό αυτό, τα γραφεία AgoraEU θα πρέπει να στηρίζουν τους δυνητικούς δικαιούχους όσον αφορά πτυχές που σχετίζονται με τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, τη διάδοση φιλικών προς τον χρήστη πληροφοριών και αποτελεσμάτων του προγράμματος, ερωτήματα για τους εταίρους, την κατάρτιση και τις διατυπώσεις. Επιπλέον, τα γραφεία AgoraEU θα πρέπει να δώσουν ώθηση στη διασυνοριακή συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα. Τα γραφεία AgoraEU θα πρέπει να συμβάλουν[...] στην εμβέλεια, την προβολή και τη διάδοση του προγράμματος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις]²⁹. Τα γραφεία AgoraEU [...] θα πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και χωρίς την παρέμβαση των δημόσιων αρχών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων τους και δεν θα πρέπει να έχουν καμία ευθύνη όσον αφορά τη διαχείριση του προγράμματος³⁰.

²⁹ Ο Κανονισμός (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις] θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες που ισχύουν για όλα τα προγράμματα της Ένωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις ενημέρωσης, επικοινωνίας και προβολής, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων για τους δικαιούχους και τους εταίρους υλοποίησης.

³⁰ [...]

36α. Το πρόγραμμα θα πρέπει να είναι ανοικτό στη συμμετοχή τρίτων χωρών όταν αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Ένωσης. Στο μέτρο αυτό, η Ένωση μπορεί να επιτρέψει πλήρη ή μερική σύνδεση τρίτων χωρών με το πρόγραμμα και δη με τις συνιστώσες δράσεις του προγράμματος όταν ισχύουν σχετικές διεθνείς συμφωνίες με το εκάστοτε κράτος και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε αυτές. Στις τρίτες χώρες θα πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνονται οι χώρες που εμπίπτουν στην κατηγορία των πολύ μικρών ευρωπαϊκών κρατών (Πριγκιπάτο της Ανδόρας, Πριγκιπάτο του Μονακό, Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου και Κράτος της Πόλης του Βατικανού). Η σύνδεση με το πρόγραμμα θα πρέπει να προϋποθέτει τη δίκαιη ισορροπία μεταξύ της συνεισφοράς και των οφελών της τρίτης χώρας και να διασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων και των συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων χωρών πρέπει να διαφυλάσσονται τα αντίστοιχα προνόμια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 218 της ΣΛΕΕ.

37. Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου³¹, τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων συμφωνιών που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.

³¹ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

38. Η συμμετοχή τρίτων χωρών στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας» προϋποθέτει ορισμένο επίπεδο αμοιβαιότητας και κανονιστικής ευθυγράμμισης. Για τον λόγο αυτόν, η κατάσταση των οικείων αγορών οπτικοακουστικών μέσων, η εγγύτητα των νομικών πλαισίων τους προς το κεκτημένο της Ένωσης για τα οπτικοακουστικά μέσα, ειδικότερα προς την οδηγία 2010/13/ΕΕ, και η πρόσβαση στα οικεία καθεστώτα στήριξης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύναψη **των σχετικών** συμφωνιών [...]. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία **σε σχέση με** [...] άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα οπτικοακουστικά έργα των οποίων επωφελούνται από τις διατάξεις της οδηγίας 2010/13/ΕΕ που προωθούν τα ευρωπαϊκά έργα, ιδίως το σύστημα ποσοστώσεων. Στην ειδική περίπτωση των προσχωρουσών χωρών, των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών, η απαίτηση ευθυγράμμισης των εθνικών νομοθεσιών τους με την οδηγία 2010/13/ΕΕ [...] **μπορεί να είναι** ένα αποτελεσματικό κίνητρο προκειμένου να επιταχύνουν τις εργασίες τους για τη συνολική ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ [...].

38α. Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του προγράμματος μέσω προγραμμάτων εργασίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

39. Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω του διακρατικού χαρακτήρα των προκλήσεων, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη αυτών των στόχων.
40. Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα [για την περίοδο 2028 έως 2034], το οποίο διαδέχεται τα προγράμματα που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818 για την περίοδο 2021 έως 2027. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/692 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθούν,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα «AgoraEU» (στο εξής: πρόγραμμα) και καθορίζονται οι στόχοι του προγράμματος, ο προϋπολογισμός του [για την περίοδο 2028-2034], οι μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και οι κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί[...]:

«διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής»: διαδικασία ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, καθώς και διαδικασίες για την ανάθεση της υλοποίησης και της παροχής στήριξης μέσω χρηματοδοτικών μέσων, για τη χορήγηση δημοσιονομικής εγγύησης ή για την παροχή στήριξης στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εγγύησης.

«τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας»: όλοι οι τομείς:

α) των οποίων οι δραστηριότητες, πολλές εκ των οποίων έχουν τη δυνατότητα να παράγουν καινοτομία και θέσεις εργασίας ιδίως από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας:

i) βασίζονται σε πολιτισμικές αξίες και σε καλλιτεχνικές και άλλες ατομικές ή συλλογικές δημιουργικές εκφράσεις· και

ii) περιλαμβάνουν την ανάπτυξη, τη δημιουργία, την παραγωγή, τη διάδοση και τη διατήρηση αγαθών και υπηρεσιών που ενσαρκώνουν την πολιτιστική, καλλιτεχνική ή άλλη δημιουργική έκφραση, καθώς και συναφείς λειτουργίες όπως η εκπαίδευση ή η διαχείριση·

β) ανεξαρτήτως:

i) του αν οι δραστηριότητες των εν λόγω τομέων είναι ή δεν είναι προσανατολισμένες στην αγορά·

ii) του είδους της δομής που εκτελεί τις εν λόγω δραστηριότητες· και

iii) του τρόπου χρηματοδότησης της εν λόγω δομής·

αυτοί οι τομείς περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αρχιτεκτονική, τα αρχεία, τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, τα καλλιτεχνήματα, τα οπτικοακουστικά προϊόντα (όπως ταινίες, τηλεόραση, βιντεοπαιχνίδια και πολυμέσα), την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, το σχέδιο (συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου μόδας), τα φεστιβάλ, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τις παραστατικές τέχνες, τις εκδόσεις (βιβλία και έντυπο Τύπο), το ραδιόφωνο και τις εικαστικές τέχνες.

Στόχοι του προγράμματος

1. Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι **η διαφύλαξη, η διατήρηση, η ανάπτυξη και η** προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας **και της βιώσιμης καινοτομίας** των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, ιδίως [...] των μέσων ενημέρωσης και του οπτικοακουστικού τομέα [...], η διαφύλαξη **και η ενίσχυση** της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και η προστασία και η προώθηση της ισότητας, **συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων**, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, των δικαιωμάτων και των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η δημοκρατική συμμετοχή και η κοινωνική ανθεκτικότητα.
2. Βάσει των γενικών στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 1, το πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα σκέλη, στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται οι ακόλουθοι ειδικοί στόχοι:
 - α) το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός»:
 - i. συμβάλλει στη διασυνοριακή πολιτιστική **και καλλιτεχνική** δημιουργία[...] **και** συνεργασία, **την κινητικότητα**, τη συμμετοχή, **την πρόσβαση** και την προσβασιμότητα **και τις προωθεί, καθώς και** [...] στη διασυνοριακή κυκλοφορία ποικίλων πολιτιστικών έργων, ενισχύοντας παράλληλα τις κοινωνικές, οικονομικές και διεθνείς διαστάσεις των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας **που δεν καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β)** (στο εξής: ειδικός στόχος «Πολιτισμός»):
 - β) το σκέλος «MEDIA+»:
 - i. συμβάλλει στην πολιτιστική **και γλωσσική** πολυμορφία και ανταγωνιστικότητα του οπτικοακουστικού τομέα και του τομέα των βιντεοπαιχνιδιών [...], ιδίως ενισχύοντας τη δημιουργία, **την προώθηση** και τη διασυνοριακή διανομή ευρωπαϊκών **έργων και** ευρωπαϊκού περιεχομένου και την [...] πρόσβαση των πολιτών **σε αυτά**(στο εξής: ειδικός στόχος «Οπτικοακουστικός τομέας»):
 - ii. συμβάλλει στην ελευθερία, τη βιωσιμότητα, **την πολυφωνία** και την πολυμορφία του οικοσυστήματος πληροφοριών της Ένωσης, ιδίως στηρίζοντας **και προστατεύοντας** την ελεύθερη και ανεξάρτητη δημοσιογραφία και τα ειδησεογραφικά μέσα ενημέρωσης, ενισχύοντας την πρόσβαση των πολιτών σε αξιόπιστες **και έγκυρες** πληροφορίες, [...]αντιμετωπίζοντας την παραπληροφόρηση **και προωθώντας τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης** (στο εξής: ειδικός στόχος «Ειδήσεις»):

- γ) το σκέλος «Δημοκρατία, πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (στο εξής: CERV+), **με σκοπό την προώθηση και την προστασία των αξιών της Ένωσης:**
- i. συμβάλλει στην προστασία και την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ισότητας, **συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων**, [...] στην απαγόρευση των διακρίσεων και στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών της Ένωσης, **συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών**, που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες **και στον Χάρτη**[...], καθώς και στην ενίσχυση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών (στο εξής: ειδικός στόχος «Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών»)
 - ii. συμβάλλει **στην αποτροπή και** στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των παιδιών και άλλων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν τέτοιου είδους βία (στο εξής: ειδικός στόχος του προγράμματος «Δάφνη»)
 - iii. συμβάλλει στην ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής και στην προάσπιση του κράτους δικαίου (στο εξής: ειδικός στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου»).
3. Για τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου και την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των σκελών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, το πρόγραμμα στηρίζει διατομεακές και οριζόντιες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ιδίως αναπτύσσοντας συνέργειες μεταξύ των τομέων του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά και προωθώντας τη διατομεακή συνεργασία και καινοτομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός»

Άρθρο 4

Πολιτισμός

Στο πλαίσιο του σκέλους «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός», ο ειδικός στόχος «Πολιτισμός» [...] επικεντρώνεται:

- α) στην ενίσχυση της διασυνοριακής δημιουργίας, της συνεργασίας και των ανταλλαγών σε διάφορες μορφές, μεταξύ άλλων μέσω **συνεργατικών έργων και συμπράξεων μεταξύ οργανισμών κάθε μεγέθους**, της κινητικότητας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας[...] **και** της φιλοξενίας καλλιτεχνών[...].
- β) στη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής όλων, ιδίως των νέων, στους τομείς του πολιτισμού, **των τεχνών** και της πολιτιστικής κληρονομιάς, και στην ενίσχυση της κοινωνικής ανθεκτικότητας και της κοινωνικής συνοχής, ιδίως της διαγενεακής δικαιοσύνης, της ισότητας και της πολυμορφίας, **μεταξύ άλλων μέσω της πολιτιστικής εκπαίδευσης και** δραστηριοποίησης·
- γ) στη στήριξη της κυκλοφορίας, της διανομής, της προώθησης, [...] της προβολής **και της ανακαλυψιμότητας** ποικίλου ευρωπαϊκού πολιτιστικού **και καλλιτεχνικού** περιεχομένου μέσω διαφόρων διαύλων σε ολόκληρη την Ένωση και διεθνώς, μεταξύ άλλων μέσω ευρωπαϊκών πλατφορμών για ανερχόμενους καλλιτέχνες, στήριξης σε οντότητες που αποσκοπούν στην κατάρτιση και την προώθηση **ανερχόμενων ή** νέων στην ηλικία καλλιτεχνών, μέσω βραβείων που προωθούν το καλλιτεχνικό ταλέντο και την καλλιτεχνική αριστεία, πρωτοβουλιών για περιοδείες, **εκθέσεων**, φεστιβάλ, και της μετάφρασης·

- δ) στην ενίσχυση της ικανότητας και των δεξιοτήτων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας που καλύπτονται από το σκέλος «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός» για την προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας και τη διαχείριση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης δικτύων πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών, δραστηριοτήτων ανάπτυξης ταλέντων, κατάρτισης και μάθησης από ομοτίμους·
- ε) στην προώθηση της ανάπτυξης της πολιτιστικής πολιτικής μέσω της συνεργασίας και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και γνώσεων σε επίπεδο Ένωσης[...] και στη βελτίωση της βάσης τεκμηρίωσης μέσω ενισχυμένων δράσεων συλλογής και ανάλυσης [...] δεδομένων και πιλοτικών δράσεων και μέσω της στήριξης ικανοτήτων ανάλυσης της αγοράς·
- στ) στην ενίσχυση των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων της Ένωσης μέσω της πολιτιστικής συνεργασίας, η οποία συμβάλει στην επίτευξη των στόχων στους τομείς του πολιτισμού και της εξωτερικής δράσης[...].
- ζ) στη στήριξη της εφαρμογής των αποφάσεων αριθ. 445/2014/ΕΕ³² και αριθ. 1194/2011/ΕΕ³³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ένωσης.

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Πολιτισμός» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό [...] για την καλλιτεχνική ελευθερία και την πολυμορφία των πολιτιστικών και γλωσσικών εκφράσεων [...] και για τη διατήρηση και προώθηση της εγγενούς αξίας του πολιτισμού.[...] Επίσης συμβάλλει στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας.

³² Απόφαση αριθ. 445/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ (ΕΕ L 132 της 3.5.2014, σ. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

³³ Απόφαση αριθ. 1194/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΕ L 303 της 22.11.2011, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Σκέλος MEDIA+

Άρθρο 5

Οπτικοακουστικός τομέας

Στο πλαίσιο του σκέλους MEDIA+, ο ειδικός στόχος «Οπτικοακουστικός τομέας» επικεντρώνεται:

- α) στη στήριξη της δημιουργίας ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε πολλές μορφές και είδη, **κυρίως ανεξάρτητων παραγωγών και συμπαραγωγών**, με δυνατότητα προσέγγισης ποικίλων ακροατηρίων σε διασυνοριακό επίπεδο·
- β) στην προώθηση της διασυνοριακής κυκλοφορίας, της διανομής **σε αίθουσες και διαδικτυακά**, της προβολής, **της ανακαλυψιμότητας, της προώθησης, της προσβασιμότητας, της γλωσσικής πολυμορφίας** και της ορατότητας των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε όλα τα μέσα σε ολόκληρη την Ένωση και διεθνώς, μεταξύ άλλων μέσω συντονισμένων στρατηγικών διανομής, εργαλείων εμπορίας και προώθησης, **καθώς και μέσω του υποτιτλισμού και της μεταγλώττισης**·
- γ) στη δημιουργία ακροατηρίων για τα ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα, μεταξύ άλλων μέσω ενός δικτύου ευρωπαϊκών κινηματογράφων, φεστιβάλ και εκστρατειών προβολής **και μέσω της κινηματογραφικής παιδείας**, και στην προσέγγιση ιδιαίτερα των νέων Ευρωπαίων και των υποεξυπηρετούμενων **περιοχών** [...].
- δ) στη στήριξη της ανάπτυξης και της δημιουργίας πρωτοτύπων ευρωπαϊκών βιντεοπαιχνιδιών και εμβυθιστικού περιεχομένου, μεταξύ άλλων μέσω δοκιμών σε επίπεδο αγοράς, στρατηγικών προώθησης και ανακαλυψιμότητας προσανατολισμένων στο κοινό και μέσω διανομής σε όλες τις πλατφόρμες·
- ε) στην ενίσχυση της καλλιέργειας **δεξιοτήτων και** ταλέντων και στην **ανάπτυξη ικανοτήτων, ειδικότερα ως απάντηση στις μεταβολές σε επίπεδο δημιουργίας, αγοράς και τεχνολογίας**·

- ε-α)** στη διευκόλυνση [...] της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)³⁴, καθώς και στη διευκόλυνση των ανταλλαγών και της δικτύωσης μεταξύ επιχειρήσεων, της αφομοίωσης, της υιοθέτησης και της εφαρμογής καινοτόμων εργαλείων και επιχειρηματικών μοντέλων, καθώς και πολυμεσικών στρατηγικών εκμετάλλευσης της διανοητικής ιδιοκτησίας[...].
- στ) στην προώθηση του διαλόγου για την χάραξη πολιτικής, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, καθώς και της καταβολής της συνδρομής μέλους εκ μέρους της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Οπτικοακουστικού Τομέα·
- ζ) στη συμβολή στην εφαρμογή της οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁵.

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Οπτικοακουστικός τομέας» λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων χωρών, ιδίως όσον αφορά την παραγωγή και τη διανομή περιεχομένου, την πρόσβαση σε περιεχόμενο, το μέγεθος και τις ιδιαιτερότητες των αγορών τους και την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία τους, κατά τρόπο που διευρύνει τη συμμετοχή χωρών με διαφορετικές οπτικοακουστικές ικανότητες και ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των εν λόγω χωρών, συμβάλλοντας έτσι σε πιο ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Οπτικοακουστικός τομέας» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της καλλιτεχνικής ελευθερίας. [...]

³⁴ **Η έννοια των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) πρέπει να νοείται κατά τα οριζόμενα στη σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).**

³⁵ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

Άρθρο 6

Ειδήσεις

Στο πλαίσιο του σκέλους MEDIA+, ο ειδικός στόχος «Ειδήσεις» επικεντρώνεται:

- α) στην προστασία των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης και των δημοσιογράφων, ιδίως όταν αντιμετωπίζουν απειλές, στην παρακολούθηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των κινδύνων κατά της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά[...] και στην προώθηση δημοσιογραφικών[...] και συντακτικών προτύπων·
- β) στην ενίσχυση της παραγωγής, της διανομής, της κατανάλωσης **και της αρχειοθέτησης** επαγγελματικού δημοσιογραφικού περιεχομένου, [...] της ερευνητικής δημοσιογραφίας **και στην υποστήριξη περιφερειακών και** [...] τοπικών ειδησεογραφικών **οργανισμών**[...] και μέσων ενημέρωσης δημόσιου συμφέροντος·
- γ) στη στήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των ειδήσεων, **δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και σε περιφερειακούς και τοπικούς ειδησεογραφικούς οργανισμούς,** στη στήριξη καινοτόμων πρακτικών, νέων μοντέλων παραγωγής και διανομής και επιχειρηματικών μοντέλων, στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, στην ενθάρρυνση διασυνοριακών δραστηριοτήτων και στην επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων των επαγγελματιών των ειδησεογραφικών μέσων ενημέρωσης·
- δ) στη βελτίωση της συνεργασίας και στην προώθηση μέτρων που αποσκοπούν στην παρακολούθηση και τη διαφύλαξη του διαδικτυακού χώρου πληροφοριών, **μεταξύ άλλων μέσω της αποτροπής,** του εντοπισμού, **της ανάλυσης** και της καταπολέμησης της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, [...] **ενισχύοντας έτσι τη δημοκρατική ανθεκτικότητα** σε ολόκληρη την Ένωση·
- ε) στην προώθηση δραστηριοτήτων ψηφιακού γραμματισμού και γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, **προκειμένου όλοι** οι πολίτες [...], **σε όλες τις ηλικιακές ομάδες,** να μπορούν να χρησιμοποιούν το οικοσύστημα πληροφοριών και να αναπτύσσουν κριτική **σκέψη και κριτική** αντίληψη σχετικά με αυτό, **λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη χρήση και τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης**·
- στ) στην ενίσχυση του διαλόγου πολιτικής, της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και της ανάπτυξης κοινών προτύπων, μεταξύ άλλων μέσω της υποστήριξης του έργου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης.

Η υλοποίηση του ειδικού στόχου «Ειδήσεις» πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό της συντακτικής ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και των επαγγελματικών προτύπων.

Κεφάλαιο IV

Σκέλος CERV+

Άρθρο 7

Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος «Δικαιώματα, ισότητα, πολίτες και κοινωνία των πολιτών» επικεντρώνεται:

- α) στην προώθηση της ισότητας και στην πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού **ή ταυτότητας φύλου**, καθώς και κάθε μορφής ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, **συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών και διατομεακών διακρίσεων, και στην προώθηση της ενσωμάτωσης της ισότητας, με τήρηση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων που προβλέπεται στο άρθρο 21 του Χάρτη**.
- β) στην προώθηση της ισότητας των φύλων, της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου, **της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής** και της χειραφέτησης **όλων** των γυναικών **και των κοριτσιών, καθώς** [...] και στην προστασία και την προαγωγή της πλήρους άσκησης των δικαιωμάτων των γυναικών.
- γ) στην προώθηση της προσβασιμότητας και στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, **μεταξύ άλλων με τη** στήριξη της εφαρμογής από την [...] **Ένωση** της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.
- δ) στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού.
- ε) στην προστασία και την προώθηση της ελευθερίας της έκφρασης, του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και των δικαιωμάτων στον ψηφιακό χώρο.

στ) στην καλλιέργεια ενός δυναμικού χώρου της κοινωνίας των πολιτών, μέσω της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της χρηματοδοτικής στήριξης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλων σχετικών φορέων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε όλα τα επίπεδα για την προστασία, την προώθηση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη, στην προώθηση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας της ΕΕ, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ισότητας και γενικότερα των αξιών της Ένωσης, όπως ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, το κράτος δικαίου και η δημοκρατία, καθώς και στην προστασία του Χάρτη και στην προώθηση του σεβασμού για αυτόν.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα «Δάφνη»

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος του προγράμματος «Δάφνη» επικεντρώνεται:

α) στην πρόληψη, **την ευαισθητοποίηση**, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση, σε όλα τα επίπεδα, όλων των μορφών έμφυλης βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών [...] **και** της ενδοοικογενειακής βίας· [...]

α-α) στην πρόληψη, την ευαισθητοποίηση, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση, σε όλα τα επίπεδα, όλων των μορφών βίας κατά των παιδιών, των νέων και των ηλικιωμένων, των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ, των ατόμων με αναπηρία και άλλων ομάδων κινδύνου·

β) στην προστασία και την υποστήριξη όλων των άμεσων και έμμεσων θυμάτων [...] βίας όπως αναφέρεται **στα στοιχεία α) και α-α)**·

[...] στη στήριξη **με τον τρόπο αυτό** της επίτευξης των στόχων **της πρόληψης και της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας στην Ένωση, όπως αναφέρονται στη** σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας στην Ένωση **(Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)** και στην οδηγία **(ΕΕ) 2024/1385, καθώς και των στόχων της προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση, όπως ορίζονται στη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των παιδιών κατά της γενετήσιας εκμετάλλευσης και κακοποίησης (Σύμβαση του Lanzarote).**

Άρθρο 9

Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου

Στο πλαίσιο του σκέλους CERV+, ο ειδικός στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου» του προγράμματος επικεντρώνεται:

- α) στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης, καθώς και της δραστηριοποίησης και της συμμετοχής των πολιτών **και της κοινωνίας των πολιτών** στα κοινά και στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, **μεταξύ άλλων μέσω του δημοκρατικού διαλόγου και της συμμετοχικής δημοκρατίας**, και στη στήριξη ανοικτών, ανθεκτικών, βασιζόμενων στα δικαιώματα και ισότιμων κοινωνιών που βασίζονται στο κράτος δικαίου·
- β) στη στήριξη ελεύθερων, δίκαιων, ανθεκτικών, προσβάσιμων, **διαφανών** και συμπεριληπτικών εκλογικών και δημοκρατικών διαδικασιών **σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο**·
- γ) στην προώθηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών για τα κοινά και της καλύτερης κατανόησης της Ένωσης, της κοινής ιστορίας της, της μνήμης και της πολυμορφίας της για την ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης, της ανεκτικότητας **και της κοινωνικής συνοχής**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες

Άρθρο 10

Βάσει των γενικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, το πρόγραμμα στηρίζει τις ακόλουθες διατομεακές και οριζόντιες προτεραιότητες και δραστηριότητες:

- α) διατομεακή συνεργασία και καινοτομία σε όλους τους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά, και προστασία της ακεραιότητας του δημόσιου λόγου, έτσι ώστε να ενισχυθούν **η εμπιστοσύνη**, η δημοκρατική ανθεκτικότητα, η κοινωνική ετοιμότητα και η συμμετοχή στον τομέα του πολιτισμού και στα κοινά·
- β) [...] **δεοντολογική**, υπεύθυνη, **βιώσιμη και βάσει δικαιωμάτων** χρήση καινοτόμων εργαλείων και τεχνολογιών περιεχομένου, ιδίως της τεχνητής νοημοσύνης, και ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσω διατομεακών προσεγγίσεων·
- γ) δράσεις για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της σχετικής νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης στους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της συμμετοχής στα κοινά, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών [...]:
γ-α) με τη διάθεση κατάλληλων πόρων, τη σύσταση και τη δραστηριοποίηση γραφείων AgoraEU που θα είναι υπεύθυνα για την προώθηση του προγράμματος, την παροχή πληροφοριών, αμερόληπτης καθοδήγησης και βοήθειας σε δυνητικούς δικαιούχους, τη συμβολή στην προβολή και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και την τόνωση της διασυνοριακής συνεργασίας·
- δ) σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) [XXX]* του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για τις επιδόσεις], την προώθηση του προγράμματος και των ευκαιριών χρηματοδότησης που παρέχει, μεταξύ άλλων μέσω των γραφείων [...] **AgoraEU**, ώστε με αυτόν τον τρόπο να ενισχυθούν η εμβέλεια, η προβολή και η διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Η χρηματοδότηση των διατομεακών και των οριζόντιων προτεραιοτήτων και δραστηριοτήτων καθορίζεται από τη φύση και το πεδίο εφαρμογής τους. **Αυτό δεν θίγει ούτε επηρεάζει αρνητικά την αυτονομία των επιμέρους σκελών του προγράμματος, τις προτεραιότητές τους και τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο αυτών.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Δημοσιονομικές διατάξεις

Άρθρο 11

Προϋπολογισμός

1. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2028-2034 ορίζεται σε 8 582 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.
3. Μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2034 ώστε να καλυφθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος.
4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τα ποσά των πρόσθετων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 12 μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, εταιρικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.┆

Άρθρο 12

Πρόσθετοι πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ή μη χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
2. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να διατεθούν στο πρόγραμμα. Οι εν λόγω πόροι εκτελούνται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Προστίθενται στο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για πρόσθετα ποσά που διατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο στο πρόγραμμα, τα αντίστοιχα μη δεσμευμένα ποσά μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή ή στα διάδοχά τους προγράμματα.

Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά της Ένωσης από άλλο πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά ή μπορεί να εφαρμοστεί ενιαίο σύνολο κανόνων σε όλες τις συνεισφορές και να συναφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν το σύνολο των συνεισφορών της Ένωσης παρέχεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
2. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να διεξάγονται από κοινού υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με κράτη μέλη, θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη (στο εξής: εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής), υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται σε ενιαίο σύνολο κανόνων και έχουν ως αποτέλεσμα τη σύναψη ενιαίων νομικών δεσμεύσεων. Για τον σκοπό αυτόν, οι εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να διαθέσουν πόρους στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού, ή να επιφορτιστούν με την εκτέλεση της εν λόγω διαδικασίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Στις διαδικασίες από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, εκπρόσωποι των εταίρων στην εν λόγω διαδικασία μπορούν επίσης να είναι μέλη της επιτροπής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα μπορεί να ανοίξει για να συμμετάσχουν σε αυτό οι ακόλουθες τρίτες χώρες μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης, σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 [...] και εφαρμόζονται:
 - α) στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, καθώς και στα πολύ μικρά ευρωπαϊκά κράτη (Άγιος Μαρίνος, Ανδόρα, Βατικανό και Μονακό), σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις σχετικές συμφωνίες.
 - β) στις προσχωρούσες χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, πρωτόκολλα και αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών.
 - γ) στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, πρωτόκολλα και αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών.
 - δ) σε άλλες τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται σε ειδική διεθνή συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης.

2. Οι συμφωνίες [...] για τη συμμετοχή στο[...] πρόγραμμα[...] **που αναφέρονται στην παράγραφο 1:**
- α) διασφαλίζουν δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα·
 - β) καθορίζουν τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα της Ένωσης συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών —οι οποίες συνίστανται σε επιχειρησιακή συνεισφορά και τέλος συμμετοχής— στο πρόγραμμα και στις γενικές διοικητικές δαπάνες του·
 - γ) δεν παρέχουν στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - δ) εγγυώνται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων·
 - ε) κατά περίπτωση, διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφάλειας και δημόσιας τάξης της Ένωσης.
- 3.** Για τους σκοπούς **της παραγράφου 2** στοιχείο δ), η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και εγγυάται ότι οι αποφάσεις [...] που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση **εις βάρος προσώπων εκτός των κρατών κατά την έννοια** [...] του άρθρου 299 της ΣΛΕΕ, καθώς και οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εκτελεστές.
- 4.** Οι **σχετικές** συμφωνίες [...] που επιτρέπουν τη συμμετοχή στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας» του άρθρου 3 λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση της αγοράς οπτικοακουστικών μέσων στην εκάστοτε χώρα, συμπεριλαμβανομένων της εγγύτητας του νομικού πλαισίου της προς το κεκτημένο της Ένωσης για τα οπτικοακουστικά μέσα και της πρόσβασης στα ισοδύναμα καθεστώτα στήριξης, ιδίως όσον αφορά άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στο πλαίσιο των συμφωνιών που συνάπτονται με τις χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) απαιτείται η ευθυγράμμιση του εθνικού τους δικαίου με την οδηγία 2010/13/ΕΕ για να επιτραπεί η συμμετοχή τους στον ειδικό στόχο «Οπτικοακουστικός τομέας».

Υλοποίηση και μορφές της ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.
- 2.** Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ιδίως με επιχορηγήσεις, βραβεία, προμήθειες και μη χρηματοοικονομικές δωρεές.
- 3.** [Όταν η στήριξη της Ένωσης παρέχεται με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης ή χρηματοδοτικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζεται με μη επιστρεπτέα στήριξη σε συνδυαστική πράξη, παρέχεται αποκλειστικά μέσω του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και εκτελείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του εν λόγω μέσου μέσω συμφωνιών που συνάπτονται για αυτό το είδος στήριξης στο πλαίσιο του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.]
- 4.** [Η στήριξη της Ένωσης με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης παρέχεται εντός του μέγιστου ποσού της δημοσιονομικής εγγύησης που καθορίζεται από τον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας.]
- 5.** [Όταν το πρόγραμμα χρησιμοποιεί το μέσο InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας, παρέχει τις προβλέψεις για τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδότηση για τα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες συνδυάζονται με μη επιστρεπτέα στήριξη με τη μορφή συνδυαστικής πράξης.]
- 6.** Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό τη μορφή επιχορήγησης, η χρηματοδότηση παρέχεται ως χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, κατά περίπτωση, με τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό μορφή επιστροφής των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών μόνο όταν οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά.

- 7.** Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει ή εν όλω από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
- 8.** Οι οντότητες που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του σκέλους «Δημιουργική Ευρώπη – Πολιτισμός» του προγράμματος και έχουν εισπράξει πάνω από το 50 % των ετήσιων εσόδων τους από δημόσιες πηγές κατά την τελευταία διετία θεωρείται ότι διαθέτουν την αναγκαία οικονομική, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα για την εκτέλεση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος. Δεν απαιτείται να υποβάλουν περαιτέρω τεκμηρίωση προκειμένου να αποδείξουν την ικανότητα αυτή.

Άρθρο 16

Επιλεξιμότητα

1. Καθορίζονται κριτήρια επιλεξιμότητας για να υποστηριχθεί η προσπάθεια επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα οποία εφαρμόζονται σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος.
2. Στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες νομικές οντότητες μπορούν να είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση ή τη λήψη στήριξης της Ένωσης:
 - α) οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος[...] **ή σε υπερπόντια χώρα ή έδαφος που συνδέεται με το εν λόγω κράτος μέλος**
 - β) οντότητες εγκατεστημένες σε[...] τρίτη χώρα **συνδεδεμένη με το πρόγραμμα**
 - γ) διεθνείς οργανισμοί
 - δ) **κατ' εξαίρεση**, άλλες οντότητες εγκατεστημένες σε [...] τρίτες χώρες **που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα** όταν η [...] **στήριξη** των εν λόγω οντοτήτων είναι **απολύτως αναγκαία για την επίτευξη των στόχων μιας συγκεκριμένης** [...] δράσης, [...] συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 **και είναι προς το συμφέρον της Ένωσης**.

3. Επιπλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι [...] **συνδεδεμένες με το πρόγραμμα** τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού μπορούν, κατά περίπτωση, να συμμετέχουν και να επωφελούνται από τους μηχανισμούς προμήθειας που καθορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι κανόνες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις [...] **συνδεδεμένες με το πρόγραμμα** τρίτες χώρες.
4. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που επηρεάζουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών της, υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
5. Στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 μπορεί να διευκρινίζονται περαιτέρω τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή να καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας για συγκεκριμένες δράσεις.
6. Μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση λειτουργίας χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας (Equinet) για την κάλυψη δαπανών που συνδέονται με το μόνιμο πρόγραμμα εργασίας του Equinet.

Άρθρο 17

Πρόγραμμα εργασίας

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, τις δραστηριότητες και τα σχετικά ποσά της στήριξης της Ένωσης που θα εκτελεστούν μέσω του μέσου InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.
2. Τα προγράμματα εργασίας εγκρίνονται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17α.

Άρθρο 17α

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή (στο εξής: επιτροπή AgoraEU). Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η επιτροπή συνεδριάζει σε ειδικές συνθέσεις για να εξετάζει συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τα επιμέρους σκέλη του προγράμματος.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/692 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 καταργούνται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Άρθρο 19

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/692 και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/818, οι οποίοι εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της μετάβασης στο πρόγραμμα από τα μέτρα που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, ...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος